

WA 4120-15/2023-w

Łódź, 28 kwietnia 2023 r.

Burmistrz Wielunia

Urząd Miejski w Wieluniu
Plac Kazimierza Wielkiego 1
98-300 Wieluń

W odpowiedzi na pismo pana Burmistrza zawierające wniosek o udzielenie wyjaśnienia odnośnie konieczności ujmowania w kwocie długu wydatków majątkowych dotyczących przyszłych płatności związanych z ratalną spłatą inwestycji realizowanej w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego – uprzejmie informuję:

ze skierowanego do Izby pisma wynika, że Gmina Wieluń zamierza realizować projekt, który będzie polegał na zaprojektowaniu, dostarczeniu, wybudowaniu i uruchomieniu urządzeń, wykonywanie usługi fotowoltaicznej i utrzymanie efektywności energetycznej. W ramach zadania planuje się połączenie modernizacji oświetlenia wewnętrznego w wielu lokalizacjach, kompleksową modernizację oświetlenia ulicznego, modernizację jedenastu z czternastu systemów grzewczych, budowę czternastu instalacji fotowoltaicznych oraz budowę instalacji fotowoltaicznej – farmy zewnętrznej.

Projekt zakłada natychmiastową alokację aktywów (zaraz po zakończeniu) na Gminę oraz pełną odpowiedzialność finansową Wykonawcy za wygenerowany efekt energetyczny (poziom produkcji energii oraz redukcję zużycia energii na cele oświetleniowe).

Szacunkowa wartość kompleksowego projektu to kwota ponad 20 mln zł. W związku z powyższym płatności będą realizowane w transzach miesięcznych:

- w ramach wydatków majątkowych (za odebraną, nowowytworzoną infrastrukturę) paragraf 6050-przez 10 lat (pierwsza transza nastąpi 30 dni po protokole odbioru instalacji, kolejne 119 płatności będzie dokonywane na podstawie przedłożonych faktur w odstępach miesięcznych, zgodnie z harmonogramem),
- w ramach wydatków bieżących za obsługę tychże instalacji również przez 10 lat.

Gmina Wieluń zamierza zrealizować ten projekt w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego. Zgodnie z wymogami art. 18a ust. 1 ustawy PPP, wszystkie wymienione poniżej ryzyka tj. :

- a. budowy- obejmującego zdarzenia powodujące zmianę kosztów lub terminów wytworzenia nowych środków trwałych lub ulepszenia już istniejących,
- b. dostępności- obejmującego zdarzenia skutkujące niższą ilością lub gorszą jakością świadczonych w ramach umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym usług w porównaniu z wielkościami i wymaganiami uzgodnionymi w tej umowie,
- c. popytu- obejmującego zmienność popytu na określone usługi będą leżały wyłącznie po stronie Partnera Prywatnego.

Zamawiający na etapie inwestycyjnym nie będzie partycypował w żadnych kosztach, dopiero po odbiorze inwestycji Gmina będzie spłacała ją w ciągu 10u lat, w miesięcznych, stałych płatnościach ryczałtowych. Po odbiorze każdego z etapów inwestycji środki trwale utworzone w trakcie jej trwania będą ujęte w księgach rachunkowych urzędu. W celu pewności osiągnięcia oczekiwanego efektu energetycznego to na partnerze publiczno-prawnym ciążyła będzie pełna odpowiedzialność za osiągnięcie wskaźników energetycznych ujętych w umowie (redukcja zużycia energii, poziom produkcji energii), od czego uzależnione będzie też jego wynagrodzenie.

Dodatkowo w umowie zostaną ujęte kary, które naliczone zostaną na partnera w przypadku nieosiągnięcia założonych wskaźników redukcji zużycia energii oraz poziomu produkcji energii.

Umowa nie będzie przewidywała zmiany podziału ryzyka pomiędzy podmiotem prywatnym a publicznym, zatem całość ryzyka będzie po stronie partnera publiczno-prywatnego.

W związku z przedstawioną sytuacją przyszłą Gmina Wieluń zwróciła się z prośbą o zajęcie stanowiska w zakresie konieczności ujmowania przyszłych płatności związanych z ratalną spłatą inwestycji- wydatków majątkowych w kwocie długu.

Jednocześnie Gmina podała, że w jej ocenie - związku z tym, że ryzyko budowy, dostępności i popytu będzie leżało po stronie partnera publiczno-prywatnego, ma tu zastosowanie art.18 a ust. 1 ustawy o PPP, zatem zaciągnięte zobowiązanie spłacane w ratach (majątkowych i bieżących) nie będzie wchodziło w strukturę długu Gminy Wieluń, a jedynie będzie ujmowane w WPF w przedsięwzięciach realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Zdaniem Gminy ciężar ryzyka wykonawczego - organizacyjnego planowanego spoczywa w przeważającym stopniu na wykonawcy, zatem umowa ta nie wpłynie na poziom długu Gminy.

Odnosząc się do przedstawionego wyżej problemu, Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi pragnie zauważyć, że dla zaliczenia umowy o PPP do długu przesadzające znaczenie ma przepis art. 18a ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym., zgodnie z którym zobowiązania wynikające z umów o partnerstwie publiczno-prywatnym nie wpływają na poziom państwowego długu publicznego oraz deficyt sektora finansów publicznych w sytuacji, gdy partner prywatny ponosi większość ryzyka budowy oraz większość ryzyka dostępności lub ryzyka popytu - z uwzględnieniem wpływu na wymienione ryzyka czynników takich jak gwarancje i finansowanie przez partnera publicznego oraz alokacja aktywów po zakończeniu trwania umowy.

Należy stwierdzić, że sformułowanie przepisu art. 18a ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym odnośnie zaliczenia umowy o PPP do długu publicznego nie budzi wątpliwości interpretacyjnych, zaś ustalenie istnienia przesłanek warunkujących zaliczenie zobowiązań wynikających z konkretnej umowy o PPP nie jest kompetencją RIO udzielającą wyjaśnień w trybie art. 13 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Regionalna Izba Obrachunkowa udziela wyjaśnień w zakresie stosowania prawa na podstawie stanu faktycznego opisanego (ustalonego) przez wnioskodawcę (Gminę Wieluń). Zatem to na jednostce ciąży obowiązek wyraźnego określenia czy poszczególne ryzyka związane z realizacją umowy o PPP ponosi partner czy podmiot publiczny, jaki jest zakres tych ryzyk i tylko w ramach takiego ustalenia Izba może udzielać niewiążących wyjaśnień /interpretacji/ prawa. O ile, jak podaje Wnioskodawca, spełnione zostają przesłanki z art. 18 a ww. ustawy – umowa nie wpłynie na poziom długu Gminy. Należy jednak wyraźnie zaznaczyć, że analiza zawartych umów i ich skutków sferze finansów publicznych dopuszczalna jest dopiero na etapie postępowania kontrolnego lub nadzorczego wykonywanych we właściwym dla danego postępowania trybie, zaś stanowiska prezentowane w ramach prowadzonej przez Izbę działalności informacyjnej nie mają mocy wiążącej.

Z poważaniem

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

dr Ryszard Paweł Krawczyk